

Taal Detectives

Een speurtocht naar de talen om je heen

Alle Scholen Verzamelen 2024

Leerkracht
handleiding

INTRODUCTIE

Alle Scholen Verzamelen 2024

Dit jaar helpen meer dan 4500 leerlingen uit het hele land mee aan **Taal Detectives: een speurtocht naar de talen om je heen**. In het 'Linguistic Landscaping'-onderzoek van de Radboud Universiteit en Tilburg University staat het taallandschap van Nederland centraal.

Leerlingen leren niet alleen over diversiteit en meertaligheid, maar ook hun onderzoekende houding en nieuwsgierigheid wordt gestimuleerd. Door hun onderzoeksvaardigheden te oefenen leren kinderen kritisch nadenken, vragen stellen en ontdekken ze hoe ze door middel van onderzoek op zoek kunnen gaan naar een antwoord.

Deze handleiding

De lerarenhandleiding helpt je stap voor stap door het lesprogramma voor Alle Scholen Verzamelen 2024 te gaan. Per stap hebben we ingeschat hoeveel tijd de stap ongeveer in beslag neemt. Ook hebben we op een rijtje gezet welke materialen je voor ieder stap nodig hebt en welke links je moet gebruiken voor het materiaal en de online-tools die we gebruiken.

Deze handleiding werkt in combinatie met de bijbehorende PPT-presentatie voor leraren. In de presentatie wordt niet alleen uitleg gegeven, je vindt hier ook links naar alle online-tools en de challenge. Verder geven we in de notulen tips voor een stapsgewijze uitleg van de opdrachten en verwijzingen naar het werkboekje van de leerlingen. Print daarom deze presentatie samen met de notulen als een stapsgewijze handleiding voor de dag zelf uit!

INHOUDSOPGAVE

4

Vorbereiding

6

Planning 12 november

7

Al het lesmateriaal

8

Stap 0. Inleidende presentatie voor
leerlingen over Taal Detectives

9

Stap 1. Voor leerlingen beginnen

10

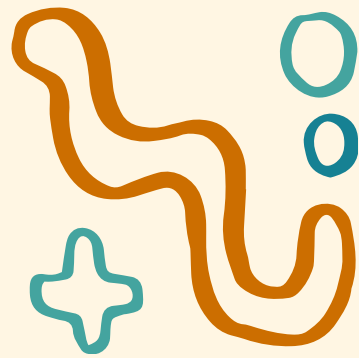
Stap 2. Leerlingen gaan op pad
met hun groepje

11

Stap 3. Terug in de klas

14

Stap 4. Challenge!

VOORBEREIDING

(VOOR 12 NOVEMBER!)

A. Informatie over het onderzoek voor ouders en schoolleiding

Tijdens Alles Scholen Verzamelen 2024 verzamelen de kinderen data. In dit proces worden ook gegevens over de school en de kinderen verzameld. Het is daarom belangrijk dat iedereen goed geïnformeerd is hierover. In de informatiebrieven voor deelnemende scholen en ouders van deelnemende kinderen lichten we dit toe.

Lees de brief voor de school goed door en deel de informatie ook met je schoolleiding. Je tekent dat je de brief gelezen hebt.

Geef de informatiebrief voor ouders op tijd aan hen of met uw leerlingen mee naar huis, zodat zij genoeg tijd hebben om vragen te stellen. Ook vragen we je de begeleiders en de kinderen duidelijk te instrueren dat om privacy-redenen geen foto's geüpload mogen worden waarop mensen te herkennen zijn.

B. Informatie en instructies over het begeleidend interesse-onderzoek

We zullen jullie via een aparte email vragen om mee te doen aan het begeleidend interesse-onderzoek. Door deelname aan dit onderzoek help je te onderzoeken of Alle Scholen Verzamelen kansengelijkheid op het gebied van onderzoeksinteresse bij kinderen bevordert.

Hiervoor doet de helft van de deelnemende scholen mee aan een voormeting en de andere helft aan een nameting met behulp van een online-vragenlijst. De leerlingen vullen een paar dagen voor of na 12 november een korte vragenlijst in. Dit duurt maximaal 10 minuten en gebeurt op de laptop of tablets van de leerlingen. De links naar de voormeting en de instructies om deze met je klas door te voeren vindt je bij al het lesmateriaal online.

VOORBEREIDING

(VOOR 12 NOVEMBER!)

1. Op 4 november van 16 tot 17 uur is er een **voorbereidende webinar** met de onderzoekers.

We nemen je mee door de voorbereidingen, zodat je daar zelf minder tijd aan kwijt bent. Ook heb je de kans om vragen te stellen aan de wetenschappers en organisatie.

Kun je niet? We nemen de Webinar op dus je kan hem naderhand ook terugkijken.

De link naar de webinar vindt je bij al het lesmateriaal online.

2. Zorg ervoor dat er **genoeg begeleiders** zijn voor alle groepjes om naar buiten te gaan. Maak groepjes van 4-5 leerlingen. Mochten er niet genoeg begeleiders zijn, ga dan als volledige klas naar buiten, maar deel wel groepjes in. Elk groepje/begeleider heeft een smartphone, tablet of ipad nodig waar foto's mee gemaakt kunnen worden.

3. **Print** alvast alle werkboekjes voor de leerlingen uit. Per groepje is er 1 werkboekje nodig, meer mag natuurlijk altijd. (zie pagina 7 voor al het materiaal)

4. **Installeer** alvast de **Survey123** app op je telefoon, en het **bijbehorende Taal Detective formulier** om de taalvondsten in te kunnen voeren. Oefen zelf ook zodat je weet hoe het werkt (zie ook pagina 9). We hebben hiervoor ook uitleg filmpjes gemaakt. Optioneel: Maak zelf al een paar foto's van taal in jullie straat om de presentatie wat handen en voeten te geven (zie ook pagina 8).

5. **Zoek uit wat het BRIN-nummer/de instellingscode van je school is.** Die heb je nodig tijdens het onderzoek.

6

PLANNING 12 NOV

Stap 1 - Introductie, instructiefilmpje en uitleg voordat ze op pad gaan (~30 - 40 min)

Stap 2 - De leerlingen gaan op pad (~60 min)

Stap 3 - Terug in de klas: pauze (~15 - 30 min)

Stap 3.1 - Taalvondsten van de hele klas bespreken (~10 min)

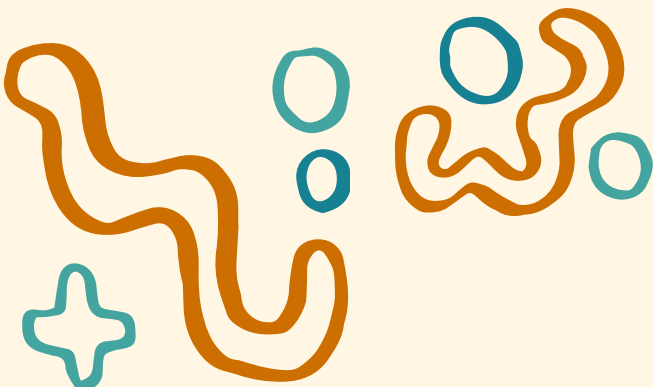
Stap 3.2 - Elk groepje bekijkt drie of meer taalvondsten wat beter (~30 min)

Stap 3.3 - Elk groepje presenteert een taalvondst (~20 min)

Stap 4- Challenge! (~15 min)

**Totaal benodigde tijd:
3.5 tot 4 uur**

Deze planning is een suggestie
Dit project is bedoeld om op één dag (12 november) te doen. Kan dat niet helemaal? Dan zou je de activiteiten terug in de klas (stap 3) ook op de volgende schooldag kunnen afronden.

AL HET LESMATERIAAL

Lesmateriaal online

Klik op de link hierboven of ga naar:
<https://www.wetensknooppunten.nl/alle-scholen-verzamelen/Lesmateriaal%20ASV2024/>

Op deze webpagina staat al het materiaal dat jullie nodig hebben voor de voorbereiding, gedurende de dag, of naderhand.

- Handleiding voor leerkrachten
- Presentatie voor docenten (met alle links en notulen voor uitleg)
- Werkboekjes voor leerlingen
- Brieven:
 - Informatiebrieven voor deelnemende scholen en ouders van deelnemende kinderen
 - Media toestemmingsbrief
- Links naar de Online Fotoverkenner, het Taal Detective Formulier, het instructiefilmpje, de challenge, de webinar, het begeleidend interesse onderzoek

Directe links

- de [Online Fotoverkenner](#)
- het [Taal Detective Formulier](#)
- het [instructiefilmpje](#)

8

OP 12 NOVEMBER

STAP 1 - INTRODUCTIE [~30 MIN]

Allereerst introduceer je het onderwerp aan de leerlingen met een presentatie waarin ook het introductiefilmpje is verwerkt.

Leg met behulp van de presentatie en het introductiefilmpje uit waar het onderzoek over gaat en wat de leerlingen vandaag gaan doen.

Voorbeelden bij jullie in de straat of wijk

Mocht je zelf ook wat foto's kunnen maken van geschreven taal in de straat/wijk voor deze les begint, dan kun je die ook al van tevoren toevoegen aan de presentatie (slide 11) en/of voer samen met de leerlingen een eerste taalvondst in de Survey123 app om te oefenen.

Hebben de leerlingen al een vraag aan de onderzoekers?

Stuur deze in de live-chat. Daar beantwoorden de ASV-teamleden de vragen zo snel mogelijk op 12 november.

Vind de link naar de Live Chat bij al het online lesmateriaal

DE TAAL DETECTIVE APP

INSTALLEER DE APP EN HET FORMULIER [~10 MIN]

1. Download op alle smartphones of tablets van begeleiders de Survey123 app via de appstore.

Met behulp van de Survey123 app kan elk groepje hun taalvondsten uploaden. Hoe dit moet worden geïnstalleerd staat ook in het werkboekje, en de begeleiders kunnen dit dus samen met hun groepje uitvoeren.

2. Open de Survey123 app,
en klik op 'doorgaan zonder aan te melden'.

3. Download dan het Taal Detective Formulier,
door **deze** QR code te scannen en in de Survey123 app in te laden.

STAP 2 - OP PAD IN DE WIJK

[~60 MIN]

Elk groepje heeft de volgende dingen nodig

- Eén begeleider
- Een werkboekje voor het groepje, en een werkboekje voor de begeleider
- Smartphone, tablet of iPad met Survey123 app en Taal Detective formulier
- Een uniek nummer dat je elk groepje geeft, zodat ze daarna hun foto's kunnen terugvinden.

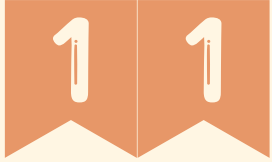
Unieke nummers genereren

1. Gebruik als schoolcode het BRIN-nummer/instellingscode van jullie school. Als je dit nummer niet kent, dan kent de secretaris hem zeker. Je kan het anders ook opzoeken bij DUO onder "schoolvestigingen basisonderwijs".
2. Gebruik als klascode het nummer van jullie klas. Groep 6, 7, 8, (of groep 7a of 7b in het geval van meerdere groepen van hetzelfde niveau), en kies het getal 9 voor een plusklas.
3. Geef elk apart groepje in de klas een hoofdletter, dus met bijvoorbeeld 4 groepjes in dezelfde klas: A, B, C, of D

Voorbeeld: De school heeft de BRIN-nummer AX12. Dit is klas 6 en je hebt het groepje letter A gegeven. De code voor dat groepje wordt dan: AX126A.

Elk groepje kiest een straat of gebied uit in de buurt en gaat daar op zoek naar taalvondsten. De kinderen kunnen tot 15 taalvondsten uploaden. Tip: Denk zelfs goed erover na, in welke straten of gebieden de leerlingen goede voorbeelden tegenkomen. In woonwijken vindt je vaak minder talen dan in een gebied met winkels of openbare gebouwen. Maak suggesties aan de kinderen of hun begeleiders. Je kan ze ook met een kaart laten werken.

Tip: Schrijf op het bord de verschillende unieke codes, en per code welke leerlingen in dat groepje zitten, dan kan elke groepje dit overnemen in hun werkboekje.

OP 12 NOVEMBER

STAP 3 - TERUG IN DE KLAS

[~30-40 MIN]

De groepjes leerlingen hebben buiten verschillende taalvondsten toegevoegd via de Survey123app. Die zijn nu zichtbaar in de online fotoverkenner, waar jullie de taalvondsten kunnen gaan bekijken en verwerken.

3.1 Taalvondsten bekijken met de klas

Met jullie unieke school en groepscode kunnen jullie de gevonden taalvondsten terughalen.

Haal de presentatie er weer bij en gebruik slides 16 en 17 om samen met de leerlingen klassikaal hun taalvondsten te bespreken.

De grafieken uit de online Fotoverkenner kunnen helpen een overzicht te geven.

Laat de Online Fotoverkenner via het Smartboard zien en vul jullie unieke schoolcode en groepscode in.

Om de resultaten te kunnen verkennen moeten de leerlingen op een Chromebook of laptop/computer kunnen. Ze vullen de antwoorden uit de deze opdracht in de vakjes op pagina 8 en 9 in het werkboekje.

3.2 Iedere groep onderzoekt 3 taalvondsten verder

De leerlingen kiezen (minstens) drie foto's uit hun gehele verzameling en verkennen die taalvondsten.

Daarvoor doen ze het volgende in de online Fotoverkenner:

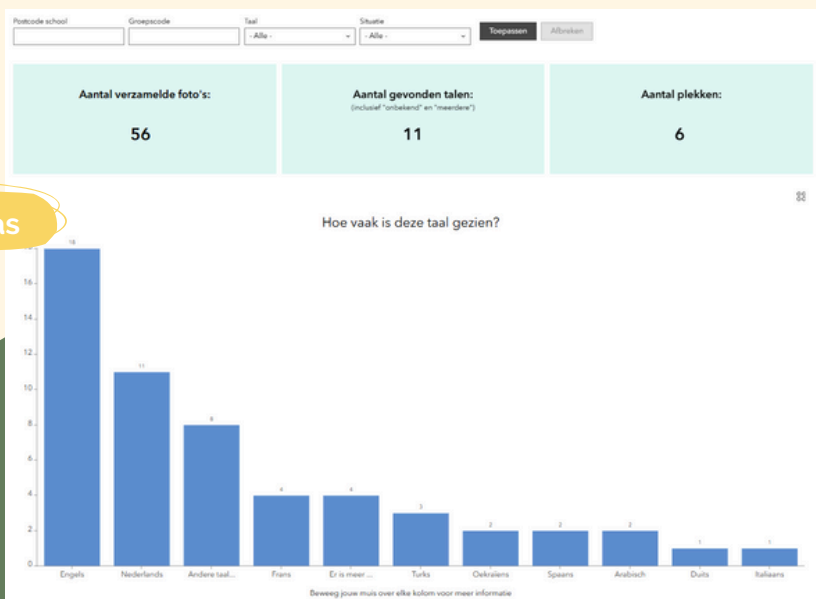
1. Ze vullen hun unieke school en groepscode in,
2. Ze kiezen een vondst uit door op één van de punten in de kaart te klikken,
3. Ze beantwoorden de vragen die onder de taalvondst tevoorschijn komen.

3.3 Elk groepje deelt hun favoriete taalvondst met de klas

Elk groepje mag één taalvondst laten zien aan de rest van de klas. Hier kunnen ze vertellen waar ze de taalvondst vonden, waarom ze hem zo leuk vinden, voor wie hij bedoeld is en waarom de vondst juist daar stond.

Opnieuw gebruiken ze hiervoor de online Fotoverkenner, waarbij de leerlingen op het smartboard hun foto laten zien en waar ze die vonden. Als ze dan helemaal naar onderen scrollen op de online Fotoverkenner, zien ze hun ingevulde antwoorden.

STAPPEN IN DE ONLINE FOTOVERKENNER

3.1 Taalvondsten bekijken met de klas

3.2 Iedere groep onderzoekt 3 taalvondsten verder

Taalvondst: {ObjectID}
Zie je nog geen foto, klik dan op een punt op de kaart hierboven.

Taal: {talen} {talenAnders}

Situatie: {situatie} {situatieAnders}

Netherlands

For English, click the button in the top right corner (app users) or the top left (web users).

Kies een foto van jullie met behulp van de filter en de kaart hierboven.

Wat is het nummer van de taalvondst*?

Kan je lezen wat er staat? Als ja, schrijf het hier op (in het Nederlands).

Voor wie is de tekst bedoeld?
Bijvoorbeeld voor klanten, voor iedereen die langloopt, voor toeristen, voor mensen met een beperking, voor mensen die geen Nederlands spreken...

Kies een foto om te bekijken

Filter en bekijk hier de foto's voor jouw groep en kies er vervolgens een (of meer) voor een diepgaande analyse.

Postcode school: Groepcode: Taalvondst:

< 1 van 56 >

Taalvondst: 7

Taal: Engels

Situatie: Anders, namelijk...
Scooter

Laatst bewerkt op 11-8-2024, 13:33.

3.3 Elk groepje deelt hun favoriete taalvondst met de klas

Jouw Antwoorden

Taalvondst:

< 1 van 4 >

Taalvondst: 7

De woorden: CHECK.

Doelgroep: City goers

De bedoeling: klanten_aantrekken

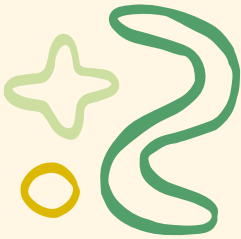
Jouw gedachten: That they've found the scooter they were looking for on the app

Laatst bewerkt door sandra.devries_tudelft op 6-8-2024, 14:14.

OP 12 NOVEMBER

AFRONDING

[~15-20 MIN]

Nabespreken

Besprek met de leerlingen het onderzoek na.

- Begrijpen de leerlingen hoe taal in hun omgeving gebruikt wordt en voor welke doeleinden?
- En wat dat zegt over de mensen in de omgeving van hun school?
- Hoe zou dit kunnen verschillen met andere gebieden in Nederland?

Vul als klas de Challenge in

Er doen superveel klassen in heel Nederland mee aan dit onderzoek. Dit is jullie kans om te delen wat je leerlingen hebben geleerd, welke talen ze hebben gevonden, en wat jullie van de dag vonden.

Deze Challenge doen jullie als klas weer samen, en is bedoeld om bovenstaande vragen op een leuke manier aan bod te laten komen.

Ga naar www.menti.com en vul de code in die bij het online lesmateriaal staat onder het kopje 'Challenge'.

Dank jullie wel voor het meedoen!

De onderzoekers gaan aan de slag met alle taalvondsten. In de lente van 2025 delen ze de resultaten met alle klassen die hebben meegedaan.